Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
KGG_DGKE_EM / 108558559

Bijlage(n)
1. Beleidsagenda Energieopslag 2026

2. Onderzoek inpassing van grootschalige batterijen in relatie tot het congestievraagstuk

Datum 9 november 2026
Betreft Kamerbrief Beleidsagenda Energieopslag 2026

Geachte Voorzitter,

Energieopslag is een onmisbaar en fundamenteel onderdeel van het energiesysteem. Het kan bijdragen aan het verlichten van netcongestie en het verbeteren van voorzieningszekerheid in het energiesysteem, betere benutting van de eigen aansluiting, uitgestelde levering van hernieuwbare en CO2-vrij opgewekte energie en het dempen van grote prijsverschillen door het opslaan van elektriciteit bij lagere tarieven. Bovendien leidt een netbewuste en optimale inpassing van energieopslag binnen het energiesysteem tot een forse besparing op de investeringsopgave in het elektriciteitsnet, oplopend tot vier miljard euro[1]. Zo draagt opslag bij aan een flexibel, weerbaar en kostenefficiënt energiesysteem.

Het is daarom van cruciaal belang om het potentieel van energieopslag versneld en op grote schaal te ontsluiten. Dit was de aanleiding voor toenmalig minister van Klimaat en Groene Groei om eind vorig jaar een Beleidsagenda Energieopslag aan te kondigen die netbeheerders, marktpartijen en (mede)overheden aan deze ambitie verbindt. De afgelopen maanden hebben deze partijen onder coördinatie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) hard gewerkt aan de Beleidsagenda Energieopslag. De agenda bouwt voort op inzichten uit o.a. het Nationaal Programma Energiesysteem (NPE)[2], de Routekaart Energieopslag[3] en het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN).

In deze Beleidsagenda committeren EZK, de netbeheerders en de energieopslagsector zich aan een gezamenlijke en ambitieuze visie op het belang van energieopslag én de richtwaarde voor opgestelde capaciteit en vermogen aan batterijen zoals geformuleerd in het NPE. Bij deze publiceer ik de Beleidsagenda Energieopslag en informeer, conform de toezegging aan het lid Grinwis (CU)[4], daarmee uw Kamer over de positie van het Kabinet ten opzichte van energieopslag, en in het bijzonder batterijopslag. In de rest van de brief wordt ingegaan op de belangrijkste acties en afspraken.

[1] Kamerstukken II 2024/25, 29023, nr. 553
[2] Kamerstukken I 2026/27, 32813, nr. BY
[3] Kamerstukken II 2022/23, 29023, nr. 430
[4] TZ202605-041

Richtwaarde batterijen
De markt voor energieopslag blijft groeien, met name elektriciteitsopslag in de vorm van batterijen. Batterijen worden goedkoper, krachtiger en op vele manieren toegepast. In het NPE wordt een richtwaarde voor batterijopslag in 2040 genoemd van 110GWh / 28 GW (gemiddeld 4-uursopslag). Dit betreft opgestelde capaciteit en vermogen van thuisbatterijen, stand-alone batterijen, co-located batterijen[5] en vehicle to grid. Eind 2025 was ongeveer 2,1 GWh aan batterijen geïnstalleerd in het energiesysteem[6]. Om het potentieel van de genoemde richtwaarde te kunnen halen moet dus nog veel gebeuren. De Beleidsagenda Energieopslag geeft hier concreet richting aan door middel van 25 acties die gezamenlijk met betrokken partijen worden uitgevoerd.

Langere termijn opslag – warmte en moleculen
De implementatie van langdurige- en seizoensopslag (*Long Duration Energy Storage* – LDES, zoals warmte- en waterstofopslag) blijft achter op de ontwikkeling van kortere termijn opslag. De noodzaak van langere termijn opslag wordt urgenter met de verdere uitrol van hernieuwbare energiebronnen om zo duurzame energie langer op te slaan. Daarbij zijn conversie, warmte- en moleculenopslag[7] onmisbaar. Deze samenhang wordt benoemd en is meegenomen in de Beleidsagenda, maar voor deze technieken geldt dat ze vooral zijn belegd in initiatieven zoals het NPE en de Routekaart Energieopslag[8].

Nationale actieagenda batterijsystemen
Recent is uw Kamer ook geïnformeerd over de Nationale actieagenda batterijsystemen[9] door de minister van Infrastructuur en Waterstaat. Deze biedt een gezamenlijk kompas voor overheid, industrie en kennisinstellingen om Nederlandse batterijinnovaties sneller te vertalen naar industriële, economische en maatschappelijke impact. Daarmee maakt zij het Nederlandse batterij-ecosysteem richting 2030 en daarna concurrerender, veerkrachtiger en duurzamer. Hoewel de Beleidsagenda Energieopslag een andere focus heeft dan de Nationale actieagenda batterijsystemen, is de inhoud van beide agenda's op elkaar afgestemd waar deze elkaar raakt.

Opschaling energieopslag
In de Beleidsagenda Energieopslag zijn knelpunten die een belemmering vormen voor verdere opschaling van energieopslag, op energetisch, ruimtelijk en financieel vlak inzichtelijk gemaakt. De belangrijkste punten zijn geagendeerd op het Bestuurlijk Overleg Energieopslag van 10 september jongstleden. Om deze knelpunten weg te nemen zijn in dat overleg concrete afspraken gemaakt over:

- Het afstemmen van vergunning- en samenwerkingsprocessen tussen netbeheerders en gemeenten én het bieden van inzicht over geschikte opslaglocaties op lokaal niveau;
- Het verkennen van een alternatieve opzet van nettarieven voor energieopslag, indien de resultaten van het lopende onderzoek van de ACM over de bijdrage van batterijen aan het elektriciteitsnet aanleiding hiertoe bieden. Een belangrijk

[5] Stand-alone batterijen zijn direct aangesloten op het hoogspanningsnet, co-located batterijen zijn gekoppeld aan lokale opwek zoals een wind- of zonnepark.
[6] Marktonderzoek 2025 ESNL https://www.energystoragenl.nl/2025/10/08/marktonderzoek-energieopslag-2025-nederland-moet-versnellen-om-kansen-niet-te-missen/
[7] Kamerstukken II 2021/22, 32183, nr. 915
[8] Kamerstukken II 2022/23, 29023, nr. 430
[9] Kamerstukken II 2026/27, 31209, nr. 270

uitgangspunt hierbij is het level-playing-field ten opzichte van omringende landen;
- Tijdig afspreken van passende voorwaarden en vergoedingen in het kader van capaciteitssturingscontracten (CSC);
- Het monitoren van opslagprojecten die een aanbieding hebben gekregen van netbeheerders voor een tijdsduurgebonden transportrecht (TDTR) en/of volledig variabel transportrecht (VVTR). Specifiek in hoeverre deze projecten daadwerkelijk van de grond komen en zo niet, het in kaart brengen van barrières om deze weg te nemen;
- Het erkennen van het belang en prioriteit geven aan LDES om initiatieven voor opschaling te bevorderen.

Acties Beleidsagenda Energieopslag
Bovenstaande én andere afspraken zijn opgenomen in een totaal van 25 acties die in de beleidsagenda staan geformuleerd, zij dragen actief bij aan het behalen van de visie en doelstelling. Naast de Beleidsagenda Energieopslag wordt ook het onderzoek 'Inpassing van grootschalige batterijen in relatie tot het congestievraagstuk' aan uw Kamer aangeboden. Dit onderzoek is opgesteld om eerdere conclusies ten aanzien van de relatie tussen congestie en grootschalige batterijen te herijken en beleidsaanbevelingen te formuleren om de congestieneutrale en congestieverlichtende inzet van grootschalige batterijen te bevorderen. Uit het onderzoek blijkt dat grootschalige batterijen (> 1 MW) de komende jaren op zijn minst congestieneutraal en op zijn best congestieverlichtend zullen opereren, omdat de netbeheerder via het tijdsduurgebonden transportrecht (TDTR)[10] en het capaciteitssturingscontract (CSC)[11] kan voorkomen dat de batterij de congestie verzwaart. Grootschalige batterijen kunnen dus een belangrijke rol spelen in het terugdringen van netcongestie en daarmee actief bijdragen aan het terugdringen van de wachtrij. Aanbevelingen om dit te bevorderen zijn waar mogelijk opgenomen in de agenda of vallen onder lopende acties van het LAN.

Monitoring voortgang
De voortgang van genoemde acties wordt bijgehouden in de Monitor Energieopslag, die het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat ontwikkelt in samenwerking met de netbeheerders en de energieopslagsector. De voortgang wordt vervolgens in periodiek overleg op ambtelijk en bestuurlijk niveau beoordeeld aan de hand van de richtwaarde die in het NPE is benoemd. Indien onvoldoende stappen worden gezet om deze richtwaarde te halen, moeten bestuurlijke en politieke keuzes worden gemaakt om deze ontwikkeling te versnellen. In het Bestuurlijk Overleg Energieopslag blijven de betrokken partijen daarom nauw samenwerken. Het succes van de uitrol van de Beleidsagenda wordt bepaald door de inzet en betrokkenheid van overheden, de energieopslagsector, netbeheerders en de toezichthouder. Juist daarom is commitment en de overeenstemming van de ontwikkelrichting essentieel in de verdere ontwikkeling en opschaling van energieopslag in Nederland.

[10] Een tijdsduurgebonden transportrecht (TDTR) geeft aangeslotenen recht op transport gedurende een vastgesteld aantal uren per jaar, minimaal 85% van de tijd. Tijdens de overige 15% kan TenneT, bijvoorbeeld bij verwachte piekmomenten, een (gedeeltelijke) beperking opleggen. De aangeslotenen ontvangen hiervoor korting op het nettarief.
[11] Een capaciteitssturingscontract (CSC) is een overeenkomst waarbij een partij flexibel vermogen beschikbaar stelt en dit op afgesproken momenten of op verzoek van de netbeheerder inzet om het elektriciteitsnet te ontlasten. De partij ontvangt een vergoeding voor het beschikbaar gestelde flexibel vermogen.

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Energiemarkt

Ons kenmerk
KGG_DGKE_EM /108558559

Ten slotte, de beleidsagenda en de hierin geformuleerde acties zorgen voor een visie op de rol van energieopslag in het energiesysteem op korte en lange termijn. Voorliggende gezamenlijke aanpak van knelpunten leidt tot een win-win situatie waarbij energieopslag als spil in het energiesysteem bijdraagt aan het verlichten van netcongestie, een CO2-vrij energiesysteem, onafhankelijkheid van wereldwijde prijsschokken en verlaging van maatschappelijke kosten. Het is uiteindelijk van belang dat batterijprojecten op de juiste wijze in het elektriciteitsnet worden gerealiseerd op basis van de meest optimale financiële prikkels voor het systeem en op de juiste plaatsen binnen de ruimtelijke mogelijkheden. Zo kan maatschappelijke meerwaarde worden gecreëerd die nodig is voor een betrouwbaar, betaalbaar, beschikbaar én duurzaam energiesysteem.

Stientje van Veldhoven-van der Meer
Minister van Klimaat en Groene Groei

Jo-Annes de Bat
Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei